

Thời sự Thế giới
Chủ đề: Xã hội

Tác giả: Phan Văn Song và những câu chuyện dọc đường

Một Con Đường Cho Việt Nam?

Văn Hóa Dân Chủ

March 23, 2018

(Bài 3 & Hết)

---

*Các người là muối của đất, song nếu mất mặn đi, thì sẽ lấy giống chi làm cho mặn lại!
Muối ấy không dùng chi được nữa, chỉ phải quăng ra ngoài và bị người ta đạp dưới chân.” (Ma-ti-ơ 5:*

13)

Đôi lời mở:

Sau bài viết tuần qua, chúng tôi nhận được nhiều lời bàn, phản biện, chê trách, xin thành thật cảm ơn tất cả quý bạn đọc, quý thân hữu đã bỏ công viết lời đóng góp.

Phần đông những lời bàn thường nhìn vào những nhận xét thực tiễn của tác giả qua những bài toán nan giải hiện đang xảy ra tại các quốc gia tiên tiến dân chủ, hay về các khủng hoảng chính trị cũng tại các quốc gia tiên tiến ấy.

Tất cả cũng do một cuộc đối thoại và hiểu lầm quan niệm dân chủ giữa hai cái nhìn tây phương và trung đông á châu, nếu không nói là giữa thiên chúa giáo âu mỹ và hồi giáo trung đông á châu – Người âu mỹ văn hóa thiên chúa giáo, lẫn lộn thái độ vị tha thông cảm văn hóa với tôn trọng những dị biệt tập tục hay dị biệt tôn giáo - nên bị các tôn giáo hay văn hóa trung đông hay hồi giáo hiểu lầm là yếu đuối – Do đó, ngày nay, mới có những xáo trộn trật tự xã hội, các thân hữu nào hiện sinh sống tại âu mỹ đều nhìn thấy những hiện tượng này. Quan niệm Dân chủ ngày nay, cũng bị các đảng phái có những lý thuyết quá khích, (quốc túy, dân túy, chống cộng đồng lạ, chống liên âu, chống toàn cầu hóa, chống văn hóa chủng tộc...) lợi dụng nhân danh Nhân quyền và Dân Chủ để bóp méo chế độ Dân Chủ.

Những khủng hoảng ấy, đa phần, thường, do, tại các quốc gia ấy, sự cạnh tranh bầu cử, tìm chiêu mộ đảng viên, để có dân cử nhiều, do đó đã, đang biến “tập tục tranh luận bầu cử dân chủ” thành những “thị trường chính trị”... Những ứng cử viên thường phải hứa hẹn nhiều đề tìm cảm tình viên, đảng viên... với đa số dư luận từ “chung chung”, đến “đặc biệt” với những cộng đồng thiểu số, hay “dị biệt” với cộng đồng dị biệt, tất cả là lời hứa, cả những lời hứa hão... để kiếm phiếu!

Do đó, khi cá nhân chúng tôi nhận xét một ông Trump độc diễn, hay khi nhận xét một Brexit đầy phiêu lưu, chúng tôi chỉ mong quý độc giả nhận rõ, khi chúng ta bước vào dân

chủ chúng ta phải có một thái độ dân chủ để chấp nhận trò mọi chơi dân chủ, kể cả chỉ trích và không đồng ý kiến!

Nước Nga ngày nay, nước Tàu ngày nay, hai cường quốc, kẻ số 2 và người số 3 về kinh tế, quân sự, cộng hai vai trò chính trị hàng đầu, có thể thay đổi cả một bộ mặt thế giới, đều tuyên bố rằng quốc gia họ có dân chủ! **Vì cả hai đều có chế độ bầu cử, chẳng những bầu cử người đại diện người dân; chẳng những cả hai đều có Quốc hội, đều có Hiến Pháp, đều có cả Tam quyền Phân lập;** mà họ còn có cả bầu cử Tổng thống nữa (Trường hợp Nga ngay lúc này). Thế nhưng bà con chúng ta cả hải ngoại và cả quốc nội có thể gọi đây là dân chủ không? Xin miễn trả lời, và cũng xin không nói đến Việt Nam Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa, vì chúng tôi sẽ bị quý vị rầy la cho rằng cá nhân chúng tôi thiếu thiên vị!

“Dân Nga muốn ổn định, sau nhiều năm xáo trộn sau khi Nga Xô Viết sụp đổ. Người Nga nghĩ Putin đã mang lại thịnh vượng cho nước Nga. Sự thực, cả kinh tế Nga xây dựng trên dầu lửa. Putin may mắn lên cầm quyền đúng lúc dầu lửa lên giá, dollars đổ vào như nước. Chính quyền Nga không có một chính sách kinh tế gì lâu dài, chỉ chia chác nhau và dùng tiền của quốc gia để củng cố quyền lực. Dân Nga so sánh đời sống thời Putin với thời cộng sản, thấy đỡ khổ, đỡ thiếu thốn hơn trước. Không nghĩ rằng làm bệ rạc hơn kinh tế cộng sản là chuyện rất khó. Cũng như ở Việt Nam, có người nói đời sống ở Việt Nam bây giờ thoải mái hơn nhiều, so với thời đói khát trước 75 ở miền Bắc, thời ăn bo bo ở miền Nam những năm sau 75. Không nghĩ rằng nhóm cầm quyền đã bán đổ bán tháo tài nguyên quốc gia, xuất cảng lao động kiếm tiền, chưa nói tới hàng tỷ dollars của người Việt hải ngoại gửi về. Ngân khoản khổng lồ đó rơi vào túi nhóm cầm quyền và tay chân, ngày nay gọi là các “đại gia”. Dân chúng chỉ được hưởng những hạt gạo lọt dưới sàng”. (Tờ Thức Putin Superman – Hoa Tự Do ngày 18/03/2018).

Tác giả, Tờ Thức đã nói đúng tâm trạng của người Nga ngày nay. **Người Nga muốn ổn định.** Thật là Độc tài tạo ổn định. Làm công dân một quốc gia độc tài, cũng như làm công nhân một xí nghiệp độc tài, rất ổn định. Sáng vác ô đi, tối vác ô về. Không suy nghĩ, làm 8 tám tiếng/ngày, 5 ngày/tuần. Thứ bảy đưa vợ đi chợ. Chúa Nhật đi lễ Nhà thờ, đi Chùa, cuối tháng lãnh lương. Ở Paris có câu ví von tản cái ngày ngày của người dân bình thường Paris, là “*métro, bulot, dodo*” - “Xe điện, làm việc, đi ngủ” - ba cái sinh hoạt cho một con người bình thường ở Paris? Do đó, **Độc tài là ổn định.** Do đó, tuy gần cả 40 năm dân ty nạn người Việt hải ngoại la ó, chống cộng, tuy gần 40 năm, dân quốc nội than oán, đấu tranh đòi dân chủ Nhân quyền... Đảng cộng sản vẫn tro tro mặt dày... cầm quyền Việt Nam!

Quý vị có biết chẳng là Triều Đình Nhà cộng sản cầm quyền từ 1945 đến nay... đã 70 năm không? Ngang ngựa bằng thời gian triều đình Nhà Nguyễn cầm quyền! Này nhé: Vua Gia long lên ngôi 1802. Đến năm 1858, Đà Nẵng đã bị Đô đốc Charles Rigault de

Genouilly (1807- 1873) chiếm, năm sau 1859, Sài Gòn cũng mất. Và Việt Nam mất chủ quyền từ đó *. Và gắng gượng lắm, đến 1885 hoàn toàn mất nước... Đất nước chia ba, Bắc Việt Tonkin, và Đế quốc Empire d'Annam, chế độ Protectorats - Tây bảo hộ, và Nam Kỳ – Cochinchine, thuộc địa - colonie.

Quý thân hữu nghĩ rằng khi chúng tôi nói đến những khủng hoảng do chế độ dân chủ đưa ra, là chúng tôi “**chê**” Dân chủ. Chúng tôi không chê, chúng tôi nói rõ, phân tích những cái xấu và cái tốt khi chúng ta “chơi trò dân chủ”. Khi biết rõ luật chơi dân chủ. Chúng ta mới lựa chọn dân chủ. Bằng không, hãy nhìn xem những bài học của những Tunisia, Ai Cập, Lybie... Sau cách mạng hoa lài giải phóng các độc tài Bắc Phi. Các cuộc cách mạng đều thành công! Nhưng gặp khủng hoảng và thất bại, khi thành lập chính phủ và thể chế! Vì với Dân chủ không tự chủ, thiếu sửa soạn, kém thông hiểu, nên đã đưa các quốc gia này đi từ khủng hoảng này đến khủng hoảng khác. Dân chủ là một cơ chế chính trị rất phức tạp, một tập tục chính trị, nên cần phải có một dân tộc với một văn hóa chính trị trưởng thành, và một văn hóa dân chủ thuần thực.

Phê bình, chỉ trích Dân chủ! Đó mới là thái độ Dân Chủ. Ở các quốc gia độc tài, ai dám chê chế độ, chỉ trích chế độ? Đi tù mục xác!

Do đó, chỉ ở các quốc gia tiên tiến Dân Chủ mới có những phe Đảng này vs/chông những phe Đảng kia. Mỹ Cộng Hòa vs Dân Chủ. Âu châu, Phái Tả vs Phái Hữu. Rồi cũng có những Đảng đi thái quá, cực hữu, cực tả. Fascisme, Nazisme vs Communisme.

Nhưng càng nhìn rõ, lại thấy hai thái cực ấy lại giống nhau. Nazisme, Hitler độc tài, trại tập trung cải tạo... Communisme, Staline, cũng độc tài cũng trại tập trung cải tạo... Goulag. Nực cười, và đau khổ thay! Trên công trại tập trung lao động cải tạo Nazie đều có hàng **chữ Arbeit macht frei** (tạm dịch: Lao động tạo Tự do). Các Trại Tập trung lao động cải tạo cộng sản Hà nội sau 30/tháng Tư/1975 đều ca tụng “**Lao động là Vinh quang!**) cộng sản Hà nội đã gặp Nazisme, Fascisme?

Từ trên 40 năm nay, và chỉ trên 40 năm nay thôi, từ ngày có một cộng đồng ty nạn cộng sản ở hải ngoại, mới có một số người Việt Nam chúng ta có thông cảm và thương cảm những người Việt đang sống [ở] quốc nội Việt Nam ngày nay. Đau lòng và mĩa mai hơn nữa, có cả một động từ lạ lùng thường được sử dụng. Cá nhân chúng tôi cũng đã từng nghe. **Đó là động từ “Kẹt”**. “*Ba mẹ tôi, anh em tôi, bà con tôi, con cháu tôi... còn kẹt ở Việt Nam!*” Nơi quê hương, nơi chôn nhau cắt rốn, mà gọi là kẹt – kẹt như kẹt trong một cái bẫy?– un piège – a trap...!

Do đó để ngày mai khỏi Kẹt, để đất nước Việt Nam không còn là một cái Bẫy nữa. Người Việt Nam không còn ở trong một cái bẫy nữa! **Thì phải làm sao?**

Câu hỏi đó, người viết chúng tôi không dám trả lời. Xin để quý thân hữu, quý đồng bào trả lời.

Ngắn gọn. Có phải không còn hình bóng nhà cầm quyền cộng sản không? Có phải rằng: Đảng cộng sản không được cầm quyền nữa không? Tất cả đồng ý? OK?

-Cả toàn thể cộng đồng người Việt tỵ nạn cộng sản hải ngoại đều chống Cộng, tất cả đồng một lời, tất cả đồng một lòng.... Chắc không? Ai hằng năm về ăn Tết, du lịch, gởi tiền về?. Cả 14, 15 Tỷ dollars US - bằng 10% Tổng Sản Lượng quốc gia Việt Nam - 40 Tỷ US\$? (Nói tóm lại, chỉ với 4 triệu dân Hải ngoại đối với 90 triệu dân quốc nội Việt Nam – nghĩa là chỉ với 0.5% tổng dân số đất nước Việt Nam đã đóng góp 10% TSL quốc gia). No Comment! Hết ý!

-Cả quốc nội đấu tranh, đòi Nhân quyền, đòi dân chủ, Chống tàu diệt Việt Cộng. Thất không? Ai ai cũng mơ, mong, muốn nhà cầm quyền cộng sản xuống, để người Dân chủ lên cầm quyền. Nhưng, tại sao, khi Hàng Không Mẫu hạm đáp thăm Đà Nẵng, là tức khắc Hải ngoại, và cả quốc nội ca tụng Mỹ, cảm ơn Mỹ đã “Nói Vòng Tay Lớn”... “hò hởi phấn khởi” cùng nhau thương Mỹ cứu nước! **Quên rằng Mỹ đến Đà Nẵng là để hù Tàu, là để củng cố, cứu bò nhà cầm quyền Việt Cộng!** Có xá, có thương chi các anh đấu tranh Nhân quyền, dân chủ tự do...

Nói cho cùng, vả lại ngày nay, dân quốc nội, ở tù, vì đấu tranh cũng không đông lắm. Các thành phố Mỹ nay đều có các Tiểu Sài Gòn, đều có thương xá, các chợ Phước Lộc Thọ... Nên nêu cho tất cả tù nhân đấu tranh chính trị, Nhân quyền dân chủ... ra đi có trật tự ODP, như các cựu sĩ quan Việt Nam Cộng Hòa, thì cũng có sao đâu – No star where? Xưa kia, cần các Nhà Thờ hỗ trợ các dân tỵ nạn. Ngày nay, các cộng đồng người Việt xứ Mỹ, đủ sức để rước tất cả những người đấu tranh dân chủ Nhân quyền qua Mỹ tỵ nạn HO. Và, bảo đảm, ngày nay, chắc chắn rằng nhà cầm quyền cộng sản Hà nội cũng sẵn sàng “trục xuất” tất cả mọi chống đối phản kháng. Vừa được lòng Mỹ và dân Chống Cộng, vừa dẹp những cái gai chướng mắt, những cái mồm ngứa tai!

Bài ca “Từ Bắc vô Nam...” thật lắm nghĩa...! Bàn tay Bắc nói vòng bắt bàn tay Nam, 40 năm chưa thành, ngày nay bắt bàn tay Mỹ... thành vòng tròn... E rằng ngày nay, dù cộng sản Bắc Việt đang bắt bàn tay Mỹ, nhưng vì vẫn tiếp tục bắt bàn tay Tàu... nên e rằng khó bắt bàn tay toàn bộ người Việt.

Dân Chủ Tham Dự:

Bài 1 đã trình bày Dân chủ Đại diện: Dân cầm quyền, Dân bầu người đại diện cầm quyền. Chưa đủ, vì người đại diện, vì lo đi chợ kiếm phiếu, hứa tiêu, hứa quảng, nên chính trị biến thành thị trường chính trị, kẻ hứa kiếm phiếu cũng nhiều, nhưng người đi

mua người đại diện (lobby) để ra luật thuận cho kinh doanh làm ăn mình cũng lắm. Hãy xem: Lobby kỹ nghệ xe hơi, lobby kỹ nghệ bán súng ở Mỹ chẳng hạn...

Dân chủ đại diện thiếu thốn, vì người dân thiếu tham gia. Cần phải trung gian qua các Xã hội Dân Sự. Qua các Xã hội Dân Sự, những suy nghĩ, tham luận, tham khảo, tham chiếu được các người dân lưu tâm, lưu ý, bày tỏ thái độ, tham gia đóng góp với nhà chính trị, nhà kinh tế, các chuyên gia, chuyên ngành... Xã hội dân sự tham gia cầm quyền với xã hội chính trị. Từ nay, chính trị không còn là không gian dành riêng biệt của nhà cầm quyền, hay của các chuyên viên chính trị nữa. chính trị đi vào đời sống cá nhân của người dân, của công dân. Người dân nay đã là một công dân. Một phần trong công dân là “dân sinh tư nhân”: gia đình. Một phần là “dân sinh kinh tế công cộng”: nghề nghiệp, sản xuất, đóng góp vào xã hội, vào kinh tế đất nước, và một phần “dân sinh chính trị”. Là công dân, người dân ấy sản xuất, tạo của cải riêng cho mình cho gia đình mình; đóng thuế, tạo của cải chung cho xã hội và quốc gia mình bằng sản xuất, tiêu dùng... và với “chức năng chính trị” bầu cử, hoạt động, tham gia vào các hội đoàn xã hội dân sự để cùng quản trị đất nước...

Tóm lại Dân chủ là một “**chế độ ít xấu nhất**” để mang lại Tự Do và Hạnh Phúc cho người dân (Winton Churchill 1874-1965). “La démocratie est un mauvais système, mais elle est le moins mauvais de tous les systèmes”

- Dân Chủ là một thể chế xấu, nhưng nó “ít xấu nhất”

Nhưng, **Dân Chủ phải thực sự**, với một quyết tâm – *volonté – willing của toàn dân* – Dân chủ tại Nga tại Tàu, tại Việt Nam không thực sự, vì cho dưới sự chỉ đạo, bài bản của nhà cầm quyền, do Đảng. Sau khi toàn dân quyết tâm, người dân phải tham gia cùng các nhà chính trị **cùng quản trị đất nước đó là Dân chủ Tham dự**. Ngay tại các quốc gia tiên tiến... các hội đoàn, các xã hội dân sự, mỗi người một vẻ tham gia tham luận, tham gia cầm quyền, bàn cãi chỉ trích, cùng với báo chí cơ quan truyền thông tạo nguồn dư luận... Dân chủ tham dự tạo đời sống chính trị, nhưng **Dân Chủ tham dự cũng có bề trái của nó**. Khi nhà cầm quyền lắng nghe, khi nhà cầm quyền hỏi ý kiến, thì cũng lắm lời, lắm chuyện, thuận tai cũng có, nghịch nhĩ cũng có. Dân chủ tham dự có thiện tâm cầm quyền, giúp việc, thì mọi điều xong xuôi tốt đẹp, nhưng nếu gặp phải loại **Dân Chủ tham dự để tạo sức ép, tạo dư luận, bóp méo, kiềm hãm**, thì ôi thôi cũng lắm khủng hoảng...! Cũng do đó, 6 tháng mới tìm được một chính phủ liên hiệp khả dĩ cho nước Đức. Chúng tôi khi trình bày những cái hay những cái tốt của Dân Chủ, chúng tôi cũng phải nói đến những cái khó khăn, cái khủng hoảng do Dân chủ. Đã làm Dân Chủ. Phải biết cân bằng đẹp xấu nặng nhẹ. Khác với độc tài, vì **độc tài cấm nói đến cái xấu**. Dân Chủ có trách nhiệm, có người trách nhiệm, chịu sai trái, lỗi lầm thưởng phạt. Độc tài trái lại, không có trách nhiệm. “Đảng chỉ đạo, nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ”! Chả ai trách nhiệm cả!

Văn hóa dân chủ:

Muốn có Dân chủ. Muốn thực hiện dân chủ phải **huấn luyện, đào tạo cho toàn dân**, cho cả dân tộc một **văn hóa dân chủ**. Dân chủ ngay tại gia đình. Trong tình nghĩa vợ chồng, đồng thương, đồng kính. Không có chồng Chúa vợ tôi, Con cái được nể trọng... Người con là một đơn vị trong gia đình có quyền tham gia đóng góp ý kiến. Dân chủ trong tiểu gia đình, dân chủ trong đại gia đình, với ông bà chú bác. Dân chủ trong cộng đồng xã hội, làng xóm láng giềng, trong trường học, thầy trò... trong công sở, kỹ sư, công nhân, giám đốc, trưởng sở. Trách nhiệm phân hành, chứ không phải quan lớn quyền hành...

Văn hóa dân chủ cần phải một thời gian huấn luyện dài... để tạo ra những Con Người Dân Chủ.

Văn Hóa Dân chủ là thương thuyết, là thảo luận, là liên hiệp, là đồng thuận...

Văn Hóa Dân chủ là văn hóa mặc cả, trả giá, thương lượng nơi gặp gỡ giữa cung với cầu, là Khế ước. Quản trị dân chủ là quản trị bằng khế ước, là thương thuyết, là thảo luận...

Khác với độc tài là Xin Cho, Mua, Chuộc...

Mong rằng một thế hệ Việt Nam mới với những Con Người Dân Chủ và một Văn Hóa Dân chủ sẽ tạo một Dân Tộc Việt Nam Dân Chủ để xây dựng một Quốc Gia Việt Nam Dân Chủ.

Mong lắm!

*Hồi nhơn Sơn, ngày đầu Xuân.
Tưởng Niệm Hai Bà Trưng
Phan Văn Song*

HẾT

Tác giả ghi chú:

* “Le 30 août, son escadre mouille devant Tourane- Đà Nẵng. Deux jours plus tard, un ultimatum est adressé à l’empereur Tự Đức, mais demeure sans réponse. Rigault tente un débarquement, s’empare facilement de Tourane, mais, faute de matériel adapté et d’hommes, il doit renoncer à attaquer la capitale, Huê, et il est même contraint de se retirer. Il décide alors de changer de stratégie et d’attaquer la Basse-Cochinchine, grenier à riz du royaume. Le 17 février, il parvient à prendre Saïgon....- Ngày 30 tháng 8, hạm đội của Đô Đốc Charles Rigault de Genouilly, thả neo tại Tourane - Đà Nẵng ngày nay. Hai ngày sau, một tối hậu thư được gửi đến Hoàng đế Tự Đức. Không trả lời. Rigault bèn cho đổ bộ, Đà Nẵng bị chiếm dễ dàng. Nhưng vì thiếu phương tiện, tiếp liệu, vận tải, và nhân sự, Rigault đành chỉ việc tấn công và chiếm thủ đô Huế, và rút lui. Ông bèn đổi chiến lược, và quyết định chiếm Basse

Cochinchine – Vùng Hạ Nam kỳ. Vựa lúa của Đế quốc An-Nam. Ngày 17 tháng 2, 1859, Sài Gòn thất thủ....” Wikipédia.

Nguồn: Internet eMail by Paul Van chuyển

*Đăng ngày Thứ Bảy, March 24, 2018
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*